

Overgangen til videregående

Vi møter Anja på kurs i FFOU i august. Man kjenner henne igjen på den smittende latteren og det humøret hun sprer rundt seg. Hun er også en av karakterene i FFOUs nye film om kjærlighet, men i dag skal vi snakke med Anja om skolegang.

Tekst: Thyra Kirknes Foto: Ukjent

Anja har slitt med skolegang helt siden barneskolen. I 2. klasse fikk hun diagnosen Crohns sykdom og var borte en måned i strekk. Hun hadde også mye fravær og merket godt at hun var borte fra det som skjedde på skolen. Men Anja hadde dyktige lærere og gikk på en skole som var opptatt av å legge til rette. På prøver skrev hun bare "ikke lært" hvis det var temaer hun ikke hadde vært tilstede på, også tok de hensyn til det. De fleste temaene kunne hun ta igjen på i etterkant. Ettersom det gikk så fint faglig valgte Anja å søke almennfag da hun skulle begynne på videregående. Med en drøm om å bli lærer begynte hun på det høsten 2002.

Anja tenker tilbake. - Overgangen til videregående var knallhard, der er jo alt mye mer intensivt og karakterpresset ble større med en gang. Jeg ble fort syk, men hadde en OK klasseforstander og jeg fikk ekstraundervisning for å ta igjen noe av det jeg gikk glipp av. I tillegg leste jeg mye på egenhånd. Det hjalp

Anja er en sosial jente. Her på fest.

meg til å holde karakterene oppe og helsa ble bedre. Jeg hadde også en spesialavtale om fravær, jeg sa i fra når jeg hadde vært fraværende på grunn av sykdommen, og de telte da ikke fraværet for de dagene. Jeg klarte jo å ta igjen undervisningen, så det spilte ikke så stor rolle for dem.

Mot slutten av året fikk jeg beskjed om at jeg hadde fint klart å fullføre, men ikke med de karakterene jeg fortjente. Jeg ble anbefalt å dumpe. Jeg syntes selvfølgelig ikke det var noe særlig

kult. Men jeg ble lovet at jeg skulle komme inn på særskilt grunnlag, få mye egen undervisning og god oppfølging fra skolen. Ok, sa jeg, og tenkte at de sikkert hadde rett i det.

-Så begynte jeg å bli dårligere, forteller Anja. -Man skulle tro at to måneder sommerferie skulle gjøre meg friskere og gi meg mulighet til å lade opp, men det skjedde ikke.

Jeg lå 2-3 måneder på sykehus og husker nesten ingenting fra den tiden. Begynte å bli bedre til jul og var tilbake på skolen i februar. Heldigvis hadde jeg endt opp en forståelsesfull klasseforstander og det gikk fint å komme seg gjennom første året for andre gang. Jeg hadde jo hatt det meste før.

-2. klasse var året da alt skal seg. Det kom ny klasseforstander og nye regler. Det ble slutt på den avtalen jeg hadde om fravær og jeg begynte å få store problemer med å få karakterer i de fleste fag – selv om jeg leste på egenhånd og holdt meg oppdatert. Jeg tok alle prøvene som kom og var ekstremt aktiv i klassen.

Anja tenker, og man kan se at hun blir frustrert før hun bryter ut; -Jeg skjønner virkelig ikke hvordan de kan påstå at de ikke hadde noe grunnlag for å vurdere meg i forhold til klasseundervisningen, det satt jo folk der som ikke sa et kvekk hele året. Men jeg hadde jo fått unntak årene før og hadde ikke så mye å stille opp med mot skolen.

Alt presset og motgangen gjorde at hun igjen ble dårlig.

Hun ba om å få bytte en faglærer, og fikk heldigvis lov til det, og fullførte andre året på et vis til tross for alle utfordringene.

-Etter sommeren begynte jeg i tredje klasse. Da lå jeg etter på en del ting faglig og var fortsatt litt dårlig. Jeg hadde nedprioritert noen fag i forhold til hva jeg trodde var viktigst. Men jeg hadde fortsatt

Anja nyter sommeren.

ikke mistet motivasjonen. Til første ekstratime i tysk forteller jeg at jeg ikke kan noe og ber om at vi starter på nytt. Likevel må jeg ta en prøve og blir like etter utskjelt fordi resultatene av prøven er så dårlige. Jeg får beskjed om at læreren ikke kan undervise en som er så elendig i tysk. I tillegg forteller han meg at det er dårlig gjort å utnytte systemet på den måten, alle har jo litt vondt i magen av og til.

Hvordan reagerte du på en sånn beskyldning? -Den dagen holdt jeg på å få sammenbrudd, men jeg bet tenna sammen, jeg ville ikke gråte foran læreren. Da faren min fikk

høre om dette senere på dagen ble han så provosert at han bare måtte gå og ta en prat med læreren. Og faren min er selv lærer og har alltid forsvart de lærerne jeg har hatt opp igjennom tidene. Men nå var det tydeligvis nok for han også. Det hjalp ikke så mye, og for meg ble det etterhvert bare verre og verre.

Etter litt til knakk Anja helt sammen psykisk. Hun prøver å sette ord på det som skjedde;

-Du famler ikke rundt i mørket når du vet det er et stup foran. Da slutter du å lete. Og jeg slutta. Jeg tok norsk eksamen for 3. klasse, ellers har jeg ingen ting fra det året. Og man kommer jo ikke inn på universitetet uten studiekompetanse.

-Hva tenker du etter å ha vært gjennom noe sånt?

-Jeg lurer på hvor pengene til særskilt opplæring blir av. De går i hvert fall ikke til de som er syke. Samtidig er det jo så ekstremt store forskjeller fra lærer til lærer, så da holder det ikke å skyld på regelverket. Noen får det jo til...

Akkurat nå har jeg gitt slipp på drømmene om jobb. Da jeg begynte på videregående hadde jeg en drøm om å bli lærer. Den slapp da jeg slutta. Mange jeg kjenner sier at det ikke er verdt det. Jeg har ikke krefter til å ta tak i det. I hvert fall ikke nå.

Anja akkurat nå:

Vil se mer av: Opplyste folk

Gleder seg til: ettårsdagen på lørdag

Gruer seg til: neste tannlegetime

Hører på: Rock

Ser på: Frustrerte fruer, sex og singeliv

Leser akkurat nå: Rosemarys baby, Ira Levin